

ከ ሀ ሥ ከ ጆ ከ ፀ ኑ

ՄԸՍԸՐ ԽԸՏԻՎԻՑԼԻԹԻ

Պու մէսէլէ հալէա մէյտանտա կէզ-  
մէքտէ , վէ կիւն պէ կիւն պիրլընիլամ-  
սըղ իւրմէլէր իւէ հէմմիլէթ քէսպ իլթ-  
մէքտէ տիր :

Կէլէն կիւն Նէֆսի Խաթամաբուր  
Մըրը բութախանէսիսին իւզլէրիհէ Մը-  
րը Փառլամը ինվանընը զօտուրթուու-  
ղունուն Հալախտիսին դաղէթամբլ իւ-  
պէյան իթաիք :

Պէօյլէ պիր թէշէպօղիւս խթմաօլ  
կիպի եէրօն Ջալթը Շահանէսին սաքին  
օլաուղու սէրայը հիւմայունաւտուն պիր  
շէյրէք ուզալլըղընուս օլարադ ճէսա-  
րէթ իթմէք շիւպնէսիկ պէօյիւք համա-  
գալմ տորը լաքին ճէգաթըղ մը դալա-  
մագ, իշին բիւրիւզ եէրի իշթմ պու-  
րապր տորը :

Մըսըը Խորովիլէթի Մըսըը վաւե-  
սի հքէն տէվէթի Աւիլէնին տիկէր վա-  
ւէլէրինէ միւսավի Ֆագաթ ալըը պիր  
իվիթիաղը վար իտի : Պու միւսավիլիէք  
Խամպիլ փայանըն թէքէպպիւրինէ տո-  
գունաուրունտան իըտիվ իւնվանըն  
թայէպ իթտի : վէ Զաթը հաղըթիթի  
Շահանէնին պիր ֆէրմանը ալիսի իլէ  
իհսան օլունտու : հու պու քի պու իւն-  
վանըն Մըսըը իտարէսինին իծրաթմա  
տայիր մատտէլէրինին իւզէրինէ պիր  
ֆագաթ իթէսիր բէյտա իթմիթ օլմա-  
ուպ , սատիճէ պիր իւնվան տըը Վա-  
քին շիմտքի իւլալաթտըը փատիշահ  
իւնվանը իըտիվ իւնվանը կիպի սալթ  
իւնվան օլմալուպ , Մըսըը իտարէսինին  
պիւթիւն պիւթիւն միւսլմագիլ օլմագ-  
լըղընը անլաթտըրըր :

Պու օլապիլիճր մի , վէ պու կիւն  
միւսթաղիլ օլտաուղը հալտէ : Մըսըը  
տէյիլ քէնտիխն իտարէ մէրքէդի իլլա  
տիւքքէսնը կիպի պիր հիյլթէ վազ  
թիւմիլ վէ պիւթիւն ահալիսիսիս խօյ-  
նուտուղընաղունու պատի օլտուղու  
հալտէ ետըրն թամ միւսթաղիլ օլաւրի-  
սէ նէ եաքանադ :

Շէմսի Մըսթըրն չի ֆիզիկէիյի սա-  
նապաթը վէ թիւճճաբըրըր հիմանք եւ ֆի-  
ֆէթէյն իրտիլ եհտիհտէ օլուպ, հա-  
քիմտէ քէնտի տիր մահքիւմ տէ, րէս-  
մէն ճէզա օլարաք զըրպսն իլէ առաւմ  
տէօյմէր ուսուլի հալէւ օրասա մէվ-  
ճուս տուր. պիրիսէն էօչըր պէտէլէիի  
կիւնիւնտէ էօտէմէյէ զուարթէթի օլ-  
մաք իսէ, պու պէտէլի զօմլուսու էօ-  
տէմէլի, վէ էկէր օ մա էօտէմէզ իսէ  
տույաք եհմէլի վէ տահ էօթէքի զօմ-  
լուսու վըրմէլի պու պէտէլի. քէզա.  
օ աախի էօտէյիմէլ իսէ տիկէր զօմլու-  
սունա միւրաւաաթ օլունուր, տէըրըր  
թա քի ազճէ էօտէստիի:

Պէօլլէ պիր իտարէ, թահմընաս  
պուլունան էհալի թապիի տիր քի քէն  
տի հիւ քամուրբնումն իօշնուտ օյմասըն  
լաքին պու խօշուտաւուլուղուն պիր  
սպրեմէսի վար տոր քի օլ տրէմէլի  
պուրտազու կիպի տահալի Զաթը հադ-  
րէթի Դահանէնին լուծֆ ու քերմիսէ

միւրաճաւած իթմէյէ հիւ պիւ տաղը-  
դա պէքլէմէղ :

Հալ պու քի մէլ քիւր իտարէ Զա-  
թը հողընթի Շահանտէն միւսթափ-  
էն այլըմըշ օլտա ահալէ քիմէ միւրա-  
նաաթ իտէնէք — էճնէպիլէրէ՞ մի , էճ-  
նէպիլէրին տիկէր պիլ տվ լէթին տա-  
միլէլէլէրին զարըշմադ հազդոհու-  
սիլէլէլէն ահքաթմին հոտըրթլէր  
եօղ սուր . էշթէ Ղուսթմնն էշլիի .

Խմտի Մըըըը իտարեֆինին պու հա-  
լինին տեվամընտուն իլրու կէլենեք  
վագաուարը Էլլորդս տվլթթթթի աշե-  
քեար կօթոթքլէրի հոտե , Մըըըը  
կըրալլիլթթին խէյալլաուորը միւս  
թադիլիկէ նսսըլ ռույի ըրգա կեօթթ-  
րէպիլիլթթ , վե ճըրթ ռույի ըրգա կեօս-  
թլրէլլը տաթի , հիւքիւմէթի Սէնիլ-  
յի քէնտի հուգուգուտուն նսսըլ վաղ  
էլլիլթթի պիլենքլէր - Կիլթի մէյոսն-  
տա տուրլայթ , վէ թարաֆէ յստէ քա-  
լէմէ ալընէ նսթթալըն միւրէքքէպ-  
լլթի հալէա դուրումամը տրր :

[illegible]

Լաքին գուռ քէլամարը իտ'ն Թայ-  
մըզ պիլմէ յիդ քի Մ'մէ գէթէյն պէյի  
Բընէա Շարըը տաթի Լօնտրաեա կիթ-  
սէ զնա տա Վիւքնկամ սրայորը վի-  
րէլիս տէյլ ճէք մի :

Խըտեմէն Վըսըը փատիշա՛ն օյնադ խա-  
թը՛ը իմիշ, ի՛նքնմէ՛ք արգոսի թապիհի  
պիր շէյ տիր, լաքին քիսար վէ զարադը  
թէւրագիւնին իքի կէօդէնէն դօտաւդո-  
կիպի, պու սկփտատան վազ կէ՛մսի  
թարաֆը աղըը պատնաճաղը շիւքՏիսիդ  
տիր, զիրտ շինտի կըրշի փատիշա՛ն տէ-  
նէ տիր, լաքին քէնտի տալիսէ խաւ-  
ընինտէ հիւքիւմէթի Անիկիւնէն ապա-  
պիր միւտուխէլէ կէօրմմէքտէ օյուպ  
դիր փատիշա՛ն դառար միւսթագիւ տիր,  
վէ սառտէ՛ն սէնվիկ աղ պիրմըգառար վը-  
կի վէրիր, Անկէրշի թա՛մմիւսթագիւ պիր  
իւտաիշա՛նը կը կէշիւրքտէ, շիմտիքի  
վըրտիլի վըրկնիքն պիր քաշ միւսլէնի խաւ-  
ճայուտ, տիւշմէնէ՛ գաղըը պիր օրուտ  
վէ տունանմա սաքըրմիսղու մէճպուր օ՛ւ-  
մայլանադ մը, մէկըրշի հիւքիւմէթի Ան-  
նիկիւնէն շիմտիքի Պըրքիշ վէ Պաճըրշի  
գուվվէրի տաքիրէշէսի, խրտիվն ի

տարե ի թտիկի մէմալիքինն մուհաֆա-  
ղասընա թոյեինն օլմուշ տէյի՞լ մի տիր :

Եկեղեցի հիւքիւմաւարտան գումարթու-  
ռւպ միւսթի ագիլի օւլմայ արգոլսուռ թապիի  
տիւր լաքին պուռ արգոլս օղէման հաղղլը  
օլսըր Դէղլման քի, հիւքիւմաւարըն մեպ-  
տէլլըի վէ կիտիշի, Կահլինին թէղատ-  
տիւմ վէ մտուխիլէթհէ մանի օլաճագ  
տըրլէտէ պուլսուլսըր իտէ, խըրաթի հաղ-  
ղէթլլըինին պուռ պապուէ պըր հաղղլը  
չիգիւայէթի վաճը մը արըր, Կարըն պուռ  
մէտէլէ իշին Եա 1840 վէ Եաիօա 1856  
Կահմամլսինի իմգալայան տլվլէթլըր,  
պիւր քօնթըրանսա թէճէմիւ իթսէլըր,  
խըաթիլ հաղղլլէթլլըինին իպըալ իտէճէք  
Էպիւլըրլլ վաճը մը արըր, պիլգէճ զա-  
լէթ ինլէճի տիւր

[illegible]

Ֆրանսա Իմբերաթորու Նաթթիոն, խըտիվ կիպի տիկնէր պիբ հիւքիւմթին էմբինէ պա ֆերմանը Սէլ պիքէմէքսիւն, քէնտիին իմբերաթոր իլան իտէպիւր իքիւն, էյլէ իթմէյիւպ, իլլա ահաւնիին դուրապընտ միւրաճաւթ իթտի, Վերա հիւքիւմտարըն իւնվանը միմալիքին իլք սանտալիյէտինտէ օմիւրան շալտըն չախտան մախտոս օրմայուպ, միմալիքէ վէ հաւալիէ մախտոս տըր, վէ պիբ ինվան տիկնէր պիբ հիլթիտին

վերիվիշ օլմադ իսէ, օլ իւնվան ծնա  
հայից օլմնա, իւնվանքն լսդէթի մալս-  
ստ.սխինին մանեասընճա, թէէսիր բէյ-  
տա իթմալ: Իմտի խրտիլ հաղըթթըր  
բօսթախանէսինին իւզըրկտո, քնտոնն,  
փատիչաճ իւնվանք իւան իթտի վէ ռէտա  
օլունտու իսէ տէ, պու իւնվանք քիմ  
վիլմիշ խոի քնտոնին, Զաթը լանանէ՝  
մի, լալոյ, ահալէ՛սի մի, խայր, Վալբո-  
պա տվլէթըրի՛ մի, խայրբ, Բէյֆի  
յէթ պու բատտիլեքտէ օլտուզու հայտէ  
պու իւնվան հիշ պիր վազըթ խրտիլ  
հաղըթթըրինին խոյալլատըղը մանեայը  
հուտուլէ կէթիլմէշ, Ղաքին տէնճէք  
քի պու պիր պարանկըճ տըր, վէ ման-  
ետորնին թէէսիրի իլըուտէ աննաշըա-  
նադ տըր, Պու լօղիւր տաքիլ եասլէշ  
տըր, Էղայէթ իլքին տիր, զիրա ե-  
հալի խրտիլ հաղըթթըրինին էֆքեա-  
րնտան քեամիլէն ուզադ տըր,

Պու կիւն տիւննայը իտարէ իտէն  
լէյ, էֆքեարը ամէ տիր, էֆքեարը  
ամմէյէ դարըը իճար օլունան մուամէ,  
լաթըն իմի էօրֆ տիր . էօրֆ իսէ էօրֆ  
իլէ տէֆ օլուր, մատտէ պու ըստտէ-  
լըն կէլէ, Հիւքիւմէթի մէնիլէ հւմ  
էֆքեարը ամմէյէ գազանմը, վէ տա-  
հա գիյտտէ գազանմասը տտիլ մմուլ-  
տէն տիր, վէ հւմ տէ էօրֆ ճիհէթի ի-  
լէ խըտիլ հաղըթիլըրի իտարէ, օխիւն հա-  
յըլ օլտուղու դուլ վէթի իլէ թաթպի-  
նէ իրիւմէք տալի պէյլիւք խաթա  
արը :

խորով ճապրել/թ/րի անաքիր/նհի  
 լի, կ/մ/ախնին տայրսընը արթըրմայա թե-  
 չ/պ/իւս իթմ/քտե տիր . հու պու քի  
 խաղնիսի տար օլան/է/մ/նին մուսուղա-  
 նա նե դատար պ/օյի/ք տ/լ/ի ք այան,  
 խաղննին աղամ/թ/ի վե գուտը/թ/ի օլ-  
 մատորգմա ք/ սուկունս պիր գայ տաղը  
 դատան ք/սի/ս/ճ/կ/նտե շիւպ/ն/ Եօգ  
 տուր . իքի պուշուգ մի/լ/ծն անախնին  
 նըսֆը գատնե տըր , տիկ/րպիր նըսֆը  
 տախի յօճուգ վե իս/թ/խար տըր . տիմ/ք  
 օլուր քի սիլաճ թու/թ/ապի/րե եալընը  
 600 պին անախիսի գալըր , պուշտան  
 ասաքիրե ալսա ալսա , եիւղտե ճնռնու  
 ալաուլի/ր , քի ճ/մ/ն 60 պին ասաքիր  
 իտ/ր . Պու սայը, իտարե իթմիկի էհա-  
 լիկին/է/ք/ս/արը ամ/կ/սի ք/նտի թարա-  
 ֆընտա պուլունմատըղը հալտե վե ք/ն  
 տի թարաֆընտա պուլունմա տախի ,  
 խ/յալլամագտա օլուտըու նեթիճեյի  
 հաւըլ իտեմ/ղ , վե ուճու տահա ֆե-  
 նա օլուր , իմտի վեղըր պուրալար  
 տուս ուղագտա տըր , հալ պու քի ,  
 Հիւքիւմ/թ/ի սննի/յե ք/նտի թեպատար  
 օլան խորով ճապրել/թ/րինին իչ պու  
 թեչ/լ/պպիւսա/թ/արընը աֆվ իթմեյիպ ,  
 ճեղապիրը վիրմ/յե դարսը վիրտիկն-  
 տե վե եալսա իլրուտե պունլարա միւ-  
 մասիլ թեչ/լ/պպիւս/լը խորով թարաֆըն-  
 տան վուգու պուլուպ , ճեղաաընը վիր-  
 մ/ք իչին գարար վիրմ/յե մեպուր օլ-  
 սա , իչին նեթիճեյի օլ վաղըթ պիզի  
 պու միւթարալարա վարսըրմայա մե-  
 պուր իտըր , հալ պու քի բեք իճ/թ-  
 ալստնե տիր քի , էվրօպա տեվ/թ/լե-  
 տի , կե/կ/նտըրե Ալմեթ/թ/մե էհալս





